

Požadavky - bezpečnost

Do Sněmovny Parlamentu České republiky bylo vládou ČR postoupeno k projednání několik návrhů změn zákonů v oblasti zajišťování bezpečnosti státu, odůvodněných aktuálními změnami bezpečnostní situace ve světě, a to zejména s odkazem na invazi vojska Ruské federace na území Ukrajiny. Vláda požaduje změny v řadě zákonů, nicméně za zásadní lze považovat zejména návrh novely Ústavy České republiky a návrh novely branného zákona.

Předně je nutno opakovaně zdůraznit, že válka na Ukrajině není naší válkou, s Ukrajinou nemáme jedinou smlouvu o společné obraně a Ukrajina není členem severoatlantické aliance. Z právního pohledu tedy k Ukrajině nemáme žádné mezinárodněprávní závazky. Vláda České republiky se přesto rozhodla podporovat ukrajinský režim za každou cenu. Mezinárodní právo je ovládáno zejména zásadou reciprocity, ale kde bere česká vláda jistotu, že by se představitelé Ukrajiny zachovali stejně vůči naší republice, pokud bychom se ocitli v podobné situaci?

Úvahy o zapojení české armády, nebo snad dokonce civilního obyvatelstva do toho konfliktu, je proto nutné hned v zárodkách důrazně odmítnout. Jakémukoli hodnocení bezpečnostní situace v Evropě musí předcházet minimálně objektivní analýza příčin a důvodů, ze kterých vůbec k rozpoutání této války došlo. Není přijatelné, aby jednostranné hodnocení situace, jehož evidentním smyslem není ukončení války a mírové řešení sporu, ale zcela sobecký zájem západních mocností na oslabení vlivu Ruské federace, bez ohledu na ztráty na straně ukrajinského lidu nebo ekonomických dopadů na Evropu, byly důvodem k dalšímu omezování občanských práv a svobod občanů České republiky nebo k rozšiřování jejich povinností v oblasti obrany státu v situacích, které závisí pouze na rozhodnutí politiků, jejichž rozhodování je ve vleku prozápadního populismu a propagandy.

K samotným návrhům ve Sněmovně:

V Ústavě vláda požaduje rozšíření svých pravomocí také k vyslání ozbrojených sil České republiky mimo území ČR nebo k pozvání cizích vojsk na území ČR, bez souhlasu parlamentu, za účelem ochrany života a zdraví, ohrožení majetkových hodnot nebo bezpečnosti České republiky.

Branný zákon by měl dle návrhu nově obsahovat tzv. institut předurčení, ale vedle toho také zavádí možnost shromažďovat osobní údaje o všech občanech, kterých se týká branná povinnost, mimo stav ohrožení státu nebo válečný stav, tedy v době míru.

S vědomím historických událostí, z nichž můžeme uvést třeba zvací dopis, na jehož základě došlo k okupaci vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968, nebo událostí uplynulých dvou let, kdy byli příslušníci armády zneužíváni třeba k nezákonnému omezení přejezdů hranic okresů, považujeme rozšiřování pravomocí vlády v Ústavě za nepřijatelné. V navrhovaném znění by sice měla být tato pravomoc vlády omezena lhůtou 60 dnů, nicméně z historie zcela nedávné jsme si ověřili, že podobné lhůty jsou čistě formální, když stejně, jako v případě nouzových stavů, ani zde vládě nic nebrání, aby před koncem této lhůty rozhodla znovu a rozhodovala tak v podstatě do nekonečna. Nemluvě už o tom, že vládou navržená formulace je natolik obecná, že v podstatě umožňuje vyslat vojsko České republiky, nebo přivítat vojsko cizího státu na našem území, za v podstatě jakýmkoli myslitelným účelem. To je v situaci, kdy předseda vlády a ministři obou silových rezortů opakovaně v médiích mluví o účasti České republiky ve válce a v situaci, kdy navrhované změny jsou odůvodňovány strategickou koncepcí NATO 2022, jež konstatovala, že v euroatlantickém prostoru nepanuje mír, což a contrario znamená, že dle NATO zde panuje válečný stav, naprosto nemyslitelné. Za stejně nemyslitelné považuji, aby vláda uvažovala o zapojení civilního obyvatelstva České republiky do

ozbrojených konfliktů za zachování udržitelné obrany území spojenců České republiky, jak uvádí v důvodové zprávě k návrhu změny branného zákona. Přesto, že spojenci, tzn. členové NATO, mají k dispozici přes 3 mil. aktivních profesionálních vojáků. Pokud snad vláda, či velení armády předpokládá, že v případě napadení spojence v NATO některé členské státy svoji armádu nepošlou, a místo toho frontu doplníme o své civilisty, je potřeba, aby na takové úvahy zase stejně rychle zapomněli.

Lze připustit, že reakční doba a připravenost České republiky na přímé napadení vnějším nepřítelem není v současném stavu ideální. Tak to je a je to důsledek dlouhodobé ignorace této otázky vládami předchozími. Jako zcela nemyslitelné ale považuji, aby k natolik zásadním změnám, jako všeobecné zapojení civilního obyvatelstva do ozbrojeného konfliktu, docházelo bez široké odborné diskuze, natož snad ve zkráceném legislativním procesu. My nemáme za hranicemi žádného nepřítele a nic nenavzdává tomu, že by se to mělo v dohledné době změnit, aby vláda musela požadovat přijetí změn zákonů v oblasti obrany státu v prvním čtení v Poslanecké sněmovně.

Nepochybuji o tom, že zde existuje mnoho občanů, kteří se vysloveně těší na to, až budou moci jít bojovat mimo území České republiky a padnout za zájmy velmocí ovládajících severoatlantickou alianci. Tak to minimálně vypadá z nespočtu diskuzí na sociálních sítích a pod články v hromadných sdělovacích prostředcích. A vládě nic nebrání, aby těmto občanům účast na bojových operacích umožnila, když z nějakého důvodu nemají možnost nebo zájem vstoupit do armády. Za zcela racionální tak považuji návrh obsahující tzv. předurčení a nemám nic proti tomu, aby o občanech, kteří se k zařazení do předurčení dobrovolně rozhodli, Armáda ČR evidovala také jejich osobní údaje. Jako zcela nepřijatelné nicméně v současné situaci považuji to, aby armáda shromažďovala údaje občanů za účelem jejich odvodu také o lidech, kteří po válce nelační a už vůbec nemají zájem se účastnit války, která se České republiky netýká.

1) Požadujeme proto, aby Vláda České republiky a všichni její ministři okamžitě ustali s užíváním rétoriky, ve které tvrdí, že je Česká republika ve válce, nebo ve které občany České republiky straší válkou.

2) Dále požadujeme, aby Vláda České republiky okamžitě stáhla z projednávání novelu čl. 43 Ústavy České republiky, spočívající v rozšíření pravomoci vlády rozhodnout o vyslání ozbrojených sil ČR nebo pobytu cizího vojska na území ČR v případech ochrany života a zdraví, ohrožení majetkových hodnot nebo bezpečnosti České republiky.

3) A dále požadujeme, aby vláda České republiky stáhla a přepracovala návrh změn branného zákona tak, aby pro doplňování vojsk mimo válečný stav nebo stav ohrožení státu využívala armáda pouze informace občanech, kteří se svým zapojením do potencionálního ozbrojeného konfliktu sami souhlasí a o ostatních občanech byla oprávněna informace shromažďovat dle dosavadní právní úpravy, tedy až po vyhlášení válečného stavu nebo stavu ohrožení státu.

Žádáme, aby Vláda ČR do patnácti dnů ode dne doručení této výzvy informovala veřejnost, že tyto kroky přijímá a že zahajuje práci na jejich okamžité realizaci.